Udgivet 15.09.2026

Letland: Økologisk mælkeproduktion trods modgang

Mælkeproduktionen i Letland er i øjeblikket udfordret af bl.a. lave mælkepriser, men bedrifterne Rozbeki og Zāģeri klarer skærene med et stort fokus på selvforsyning og nytænkning.

Af Ann-Sofie K. Andreassen, Birgit Ingvorsen

Lettisk økologisk mælkeproduktion

Ca. 20 % af landbrugsarealet i Letland er økologisk. Letland består af flere regioner, hvor samtlige regioner i den østlige del af landet har mere end 30 % økologisk landbrugsjord. Med 43 % økologisk landbrugsareal er regionen Madona landets højdespringer.

Det er i øjeblikket usikkert at være mælkeproducent i Letland. Dels er mælkepriserne lave, dels foregår afsætning anderledes og mere usikkert, end vi kender det i Danmark. Det gør, at erhvervet som mælkeproducent ikke er attraktivt.

> Fra 2020 til 2025 er antallet af malkekøer (totalt) faldet fra 136.000 til 111.600 (-18 %), mens antallet af økologiske mælkekøer er faldet fra 17.600 i 2020 til 12.541 i 2024 (-28,7 %), samtidig er andelen af økologisk produceret mælk faldende og udgør i øjeblikket 3,91 %. Mælkeydelsen totalt er dog steget med 21 % til gennemsnitligt 8.675 kg/ko med en fedtprocent på 4,0 og proteinprocent på 3,4 fra år 2020 til 2025.

Lettisk landbrugsproduktion i tal:

- I Letland udnyttes 1,99 millioner hektar til landbrug
- 52,2 % af landbrugsarealet bruges til afgrødeproduktion
- 47,8 % af landbrugsarealet bruges til husdyrproduktion
- Landet har 58.600 aktive landbrug
- Ca. 20 % af landbrugsarealet er økologisk

Bedriften Rozbeki - et økologisk landbrug under opbygning

Rozbeķi består af 64 malkende holsteinkøer med en ydelse på 8.943 liter/ko og 360 ha. Gården drives af en ung landmand, som lige nu har fokus på udvikling og opbygning. Han ser det som en fordel, at andre i øjeblikket vælger erhvervet fra pga. hårde tider, for så er der plads til de producenter, som holder fast i produktionen.

Gårdens staldbygninger har indtil nu været de bygninger, som har stået siden Sovjet-tiden. Men i øjeblikket er Rozbeki under en større ombygning, hvor staldbygninger og faciliteter udbygges til mere moderne forhold. Mens staldbyggeriet er i fuld gang, er der allerede indsat malkerobot.

En væsentlig udfordring på gården er en vej, som skiller gården fra en del af de tilhørende dyrkningsarealer. Det vanskeliggør kotrafikken mellem mark og stald, og begrænser mulighederne for styring af afgræsningen.

Rosbeki har en selvforsyningsgrad på 100 %

Indkøb af foder er så dyrt, at det ikke er almindelig praksis. Rozbeki har derfor specialiseret sig i grovfoderproduktion og senest med fokus på majs. Majs kan være svær at håndtere som økologisk mælkeproducent i Letland, men gennem de seneste 4 år har landmanden sammen med sin rådgiver gjort sig både gode og dårlige erfaringer med såtidspunkt, ukrudtsbehandling, høsttidspunkt og skadedyr.

Foto: Ann-Sofie Krogh Andreassen

De seneste år har Rosbekis fokus været på majs.

Markplanen på Rosbeki:

- Majs til ensilage udgør 9 % af markplanen
- Græs i omdrift udgør 43 %
- Kornafgrøder til eget forbrug 41 %
- Salgsafgrøder udgør blot 3 %

Slæt til græsensilage tages normalt 3 gange, men på gode år opnår de 4 slæt. Det forventer da at være gældende i år. En vellykket grovfoderproduktion er altså essentiel. Der er dog udfordringer, f.eks. i form af vildsvin, som man på gården forsøger at håndtere ved strategisk placering af majsmarkerne.

Bedriften Zāģeri – et skifte fra kødkvæg til malkekvæg

Gården Zāģeri har været økologisk siden 1995 og drives i dag af 2. generation, bestående at et ungt landmandspar, som overtog stedet i 2016. Gården er familiedrevet, men har én ansat i sommerhalvåret. Zāģeri startede med kødkvæg, men for ca. 8 år siden lagde de om til mælkeproduktion, og for ca. 2 år siden blev de sidste kødkvæg slagtet. I dag har de ca. 75 årskøer med en ydelse på 5.295 l/ko. Parret har et mix af lettiske brune køer, almindelig Holstein og rød Holstein. Køerne malkes i robot. Ud over køerne driver parret 194 ha jord.

Selvforsyningsgraden er høj på Zāģeri, og de har flere strukturelle ligheder med Rozbeki, men køber dog en smule kraftfoder ind i form af piller, som gives i robotten, hvilket gør, at de kommer op på en proteinforsyning på ca. 18 %.

Markplan på Zāģeri:

- 49 % er græs i omdrift
- 44 % er permanent græs
- 7 % kornafgrøder til eget forbrug

Køerne lever altså hovedsageligt af græs.

Visioner og nyt staldbyggeri

Før Corona-pandemien brød ud havde landmandsparret på Zāģeri tegnet ny stald til malkekøerne, men pludseligt steg materialeomkostninger betydeligt, og de måtte sadle om. Løsningen blev at bruge dele af den gamle kostalds spær og ændre materialevalg. Resultatet blev godt, og stalden har nu klaret sig igennem flere år af Letlands varierende vind- og vejrforhold, der kan byde på ned til -15 °C og op til 22 °C eller mere.

Foto: Ann-Sofie Krogh Andreassen

Den nye kostald på Zāģeri.

Foto: Birgit Ingvorsen

Teltstalden set indefra.

Landmandsparret har mange visioner for gården og en del af fremtidsplanerne består i at bygge en stald til deres opdræt. I øjeblikket sælges det meste opdræt. På gården findes desuden høns og hesteopdræt,

ligesom parret driver et gæstehus, hvor de tilbyder både almindelig overnatning men også lægger ramme til bryllupper og andre arrangementer.

Letlands historie er synligt i landbruget

Letlands historie og fortid fra 2. verdenskrig og efterfølgende Sovjettiden frem til murens fald og senere Letlands uafhængighed fra Sovjetunionen i 1991 er stadig synlig i landskabet og på landbrugene. På samtlige gårde og i samtlige byer og beboelsesområder står gamle og set med danske øjne uanvendelige bygninger og stalde side om side med nye eller totalrestaurerede bygninger. Kunsten er, at få det bedste ud af det man har, og det må man sige, at de lettiske landbrugere formår. Selv fortæller både landmænd og landbrugsrådgivere, at de henter inspiration fra blandt andet de nordiske lande til at udvikle lettisk landbrug. Letlands landbrug er i rivende udvikling.

Foto: Ann-Sofie Krogh Andreassen

Traktor og høvender på en tredje landbrugsejendom.

Et levn fra fortiden.

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Måske er du også interesseret i

29.09.2026

Lokal mangel på økologisk grovfoder

Overvej et ekstra slæt, så rug, indkøb kvalitetsgrovfoder eller reducer besætningen, hvis d…

24.09.2026

Regler for strøelse hos økologisk kvæg i sengebåse

Liggepladsen skal være bekvem, ren og tør for alle dyregrupper på…

31.08.2026

Klimaeffekt af køer på græs

Alle køer udleder metan pga. de fordøjelsesprocesser, der foregår i vommen. Samtidig…

29.09.2026

Regler for goldbehandling i økologiske kvægbesætninger

Behandling af køer ved goldning i økologiske besætninger kræver fokus p…

18.09.2026

Kalve og ungdyr på græs kræver ekstra opmærksomhed om efteråret

LIST BESKRIVELSE MANGLER

18.09.2026

Regler for husdyrhold til eget brug og selskabsdyr

Når du søger om certificering til økologisk drift for din bedrift, så skal alle de dyr, der er på…

09.10.2026

Budgetkalkuler for økologisk landbrug

Brug budgetkalkulerne og få et realistisk billede af produktionsøkonomien.

24.09.2026

Regler for økologiske kalve og ungdyr på græs

4-6 mdr. gamle økologiske kalve skal have adgang til græsarealer i sommerperiod…

18.09.2026

Forebyg parasitter hos kalve og ungdyr på græs

Det er vigtigt at have en strategi fra starten af afgræsningssæsonen – og e…

09.10.2026

Sverige: Mindre tab i økologisk produktionskæde for oksekød

Tabet af dyr, som ellers ville nå frem til slagtning og blive til oksekød, er lavere i økologisk…

08.07.2026

Kalvedødelighed i ammetantesystemer

Den gennemsnitlige kalvedødelighed ikke højere på 8 bedrifter med…

28.08.2026

IFOAM-konference: Økologiske husdyr har en plads i fremtidens landbrug

IFOAM-konference i Schweiz om økologisk husdyrproduktion konkluderer, at husdyr er en…

Tilmeld dig vores ugentlige nyhedsbrev

Kontakt

Ann-Sofie K. Andreassen

Konsulent

+45 24 98 10 23

aska@icoel.dk

Birgit Ingvorsen

Chefkonsulent

+45 23 74 37 98

biin@icoel.dk